

Förslag till generalplan för
DEL AV SJÖTULLEN (stg 1990 BA m fl)
i Köpings kommun, Västmanlands län

GENERALPLANEBSKRIVNING

Förslaget är upprättat den 8 februari och omarbetat den 27 september 1982 på en generalplanekarta i skala 1:2000, PL 171. Till förslaget hör även generalplanebestämmelser, som redovisas i en särskild handling.

BAKGRUND

Allmänt

Kungsängens bostadsområde som ligger i tätortens sydöstra del ligger helt avskilt flera kilometer från övriga bostadsområden. Stora industri- och hamnområden skiljer Kungsängen från den övriga tätorten. För att klarlägga om och i vilken omfattning Kungsängens bostadsområde kunde bevaras för bostadsändamål lät kommunen under 1980 upprätta ett stadsplaneförslag för området. Stadsplaneförslaget omfattade samma område som generalplaneförslaget.

Stadsplanearbetet utmynnade i ett uttalande från länsstyrelsen där det klargjordes att länsstyrelsen inte kunde fastställa en stadsplan för området där Kungsängen redovisades som ett område för boende. Länsstyrelsen ansåg också att området borde avvecklas som bostadsområde med kortast tänkbara avvecklingstid, 5-10 år, för merparten av bebyggelsen.

Kommunstyrelsen beslutade 1981-12-10 § 451 att uppdraga åt stadsarkitektkontoret att arbeta fram ett förslag till generalplan för området med samma omfattning som tidigare förslag till stadsplan.

Syftet med planförslaget är att med fastställd generalplan reglera markens användning för olika ändamål. Marken är till stor del redan ianspråktagen utom ett område med åkermark söder om Cementa, vilket redovisas som expansionsområde för industri. Bostadsområdet Kungsängen föreslås utnyttjas för industriändamål. I övrigt ansluter föreslagen markanvändning till befintlig.

Miljöförhållanden och säkerhetsfrågor

Buller

Bostadsområdet utsätts för bullerstörningar från intilliggande industrier och trafik. De största olägenheterna orsakar Supras anläggningar men också Cementa och övriga industrier ger ett visst bidrag.

De huvudsakliga bullerkällorna vid Supra är fläktar, pumpar, kompressorer och krossverk samt lastbilstrafik. Vidare förekommer impulsljud från anläggningar inom Supras industriområde. En del förbättringar har gjorts och ytterligare kommer att göras i samband med om- och nybyggnader av anläggningar. Dessa åtgärder beräknas dock endast medföra marginell sänkning av ljudnivån i bostadsområdet.

Utredningen visar att åtgärder som kan ge någon väsentlig sänkning av bullret i bebyggelsen är både tekniskt komplicerade och kräver mycket stora investeringar.

Luftföroreningar

Närheten till tung miljöstörande industri medför att bostadsområdet Kungsängen utsätts för större mängder luftföroreningar än andra delar av Köping. Det finns flera punktkällor i området men Supra är den största enskilda föroreningskällan. Utsläppen från Supra består av svaveldioxid, stoft, kväveoxider och ammoniak. Supra har successivt minskat utsläppen. Reduktion av kväveoxid- och svaveldioxidemissionen har skett genom färdigställande av en ny salpetersyrafabrik samt färdigställande av reningsanläggningar.

Luftundersökningar i tätorten har visat att föroreningsmängderna, särskilt stofthalterna, är högre i Kungsängensområdet än i övriga delar av Köping.

Driftsstörningar vid industrierna

I samband med driftsstörningar vid industrierna inträffar större punktutsläpp av föroreningar. Med de miljöförbättringar som Supra vidtagit bedöms riskerna för större punktutsläpp vara mindre i framtiden, men de kan inte elimineras.

Säkerhetsfrågor vid Supra

Kungsängen ligger så nära Supras industriområde att hela bostadsområdet skulle komma i riskzonen vid en större olycka inom industrin. De typer av skador som kan inträffa vid Supra är

- okontrollerat utsläpp av ammoniak; t ex vid skada på lagringshållare
- utsläpp av nitroösa gaser; t ex vid brand i gödselmedelslager
- explosioner

Sannolikheten för en sådan olycka är mycket liten men kan inte uteslutas. Det snabba händelseförloppet vid en gasolycka medför dock att man måste räkna med omfattande personskador och även dödsfall inom det område som utsätts för gasmolnet.

Sammanfattande bedömning

Den samlade miljöpåverkan och de olycksrisker som belastar bostadsområdet Kungsängen innebär att det bedöms olämpligt som bostadsområde. Från ekonomisk och driftsteknisk synpunkt rimliga åtgärder inom miljö- och säkerhetsområdet kan inte eliminera olägenheterna.

PLANFÖRSLAGET

Förslagets omfattning

Planförslaget omfattar ett område i tätortens sydöstra del. Det omfattar Kungsängens bostadsområde och östra delen av Sjötullens industriområde. Området omfattar en landareal om ca 100 ha.

Planförhållanden

Generalplaneförslaget gränsar till stadsplaner fastställda av länsstyrelsen 1966-08-12 (PL 111), 1974-12-30 (PL 198) och 1976-10-01 (PL 208). För Kungsängens bostadsområde med undantag av bostadshusen norr om Kungsängsvägen finns avstyckningsplaner från början av 1940-talet. Strandskyddet inom planområdet upphävdes genom beslut i länsstyrelsen 1977-09-22.

Ledningsförhållanden

I Nya Hamnvägen finns vatten- och avloppsledningar samt el- och teleledningar. Utefter Kungsängsvägen ligger vatten- och avloppsledningar till Kungsängens bostadsområde. Mellan Supra och Kungsängens bostadsområde finns ett stråk med högspänningsledningar fram till Älvkarlebys transformatorstation. Från transformatorn går även ett ledningsstråk österut.

Fornminnen

Inga kända fornminnen finns inom området.

Ägoförhållanden

Markägare inom området är Köpings kommun, Supra, De Förenade Kolsyrefabrikerna, Cementsa, Euroc, Tibnor, Kungl Vattenfallsstyrelsen och enskilda fastighetsägare.

Grundförhållanden

Området för industriexpansion består till största delen av lerjordar med varierande djup till fast botten under en tunn torrskorpa.

Nuvarande markanvändning

Befintliga industrianläggningar

Inom planområdet finns tre större industrier.

Supra har anläggningar för tillverkning av gödselmedel och kemikalieprodukter.

Cementa har anläggning för tillverkning av kalk.

Tibnor har strax norr om Kungsängen en anläggning för klippning av varmvalsad plåt.

I omedelbar anslutning till Kungsängens bostadsområde ligger Älvkarlebys transformatorstation.

Den sydöstra delen av planområdet utgörs förutom av Kungsängens bostadsområde dels av jordbruksmark och dels av ett skogsparti med stort naturminnesförklarat ekbestånd.

Bostadsbebyggelse

Inom Kungsängens bostadsområde finns 132 lägenheter, varav 59 enbostadshus, 15 i radhus och 58 i flerbostadshus. Området är enligt generalplaneförslaget avsett som industriområde. Utan hinder av detta medger generalplanebestämmelserna att befintliga byggnader får ändras inom ramen av pågående markanvändning om inte byggnadens volym, area eller våningsantal därigenom ökas.

Tillkommande industriområden

Planförslaget visar en utökning av industrimarken öster om Tibnor. Området kan nyttjas av Tibnor alternativt av en nytillkommande industri. Planförslaget visar även en utökning av Cementa mot söder och öster.

Sydöst om Tibnor, mellan Cementa och Kungsängen, har ett större område lagts ut för nytillkommande industri.

Industriområde på jordbruksmark

Enligt planförslaget sker utbyggnad av industri på jordbruksmark. Området för nyetablering av industri bör reserveras för hamnberoende verksamheter. Det är av största betydelse för såväl Köpings kommun som för en större region att tillräckliga områden garanteras för av hamnen beroende verksamheter. Dessa områden kan endast tillskapas i områdena söder resp norr om hamninloppet. Lantbruksnämnden har förklarat att nämnden inte motsätter sig att i planförslaget upptagen åkermark disponeras för industriändamål.

Trafiklösning

Biltrafik

Nya Hamnvägen har föreslagits få en förlängning österut söder om Cementas nuvarande anläggning. Sträckningen är förlagd så att dels en planerad utökning av Cementas terminalverksamhet, i enlighet med av Cementa presenterad skiss, inte förhindras, och dels så att tillräckliga områden för nya verksamheter skapas. Supra och Tibnor trafikmatas från Nya Hamnvägen. Planförslaget visar även en möjlighet att trafikmata Cementa direkt från Nya Hamnvägen. Trafikmatningen för den tillkommande industrin avses ske via angöringsområden från Nya Hamnvägen.

En ny sträckning av tillfartsvägen från Nya Hamnvägen till Kungsängen mellan Tibnor och Supra och norr om Ställverket föreslås på mark tillhörig Supra, Tibnor och vattenfallsstyrelsen.

Järnvägstrafik

Planförslaget redovisar spårområde för en fortsättning av stamspåret österut till nytillkommande industrier. Stamspåret dras därvid ned och förläggs söder om och parallellt med dels förlängda Nya Hamnvägen. Därmed kan industrier söder om Nya Hamnvägen spåranslutas utan flera besvärande vägkorsningar. Spårområdet medger utrymme för ett stamspår och ett industrispår vid sidan av stamspåret.

Nuvarande industrispår till Tibnor har mycket små kurvradier och föreslås därför bli omlagt med möjligheter till fler spåranslutningar. Även spåret till Vattenfalls transformatorstation föreslås bli omlagt.

Gång- och cykeltrafik

Det befintliga gång- och cykelstråket planeras få en fortsättning vid Nya Hamnvägens utbyggnad. Utrymme för en gc-väg finns även vid den nya vägen mellan Tibnor och Supra.

GENERALPLANEBESTÄMMELSER

Kungsängens bostadsområde redovisas som avsett för industriändamål. Eftersom området under en övergångstid troligtvis kommer att inrymma såväl industri- som bostadsbyggnader har i planbestämmelserna intagits att industrin skall vara av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter. Särskilda övergångsbestämmelser föreslås gälla för den befintliga bebyggelsen. Inom området får ändring av befintlig byggnad företas inom ramen för pågående markanvändning om icke byggnadens volym, area eller våningsantal ökas.

SAMRÅD

Samråd vid planförslagets upprättande har skett med berörda myndigheter, förvaltningar och enskilda fastighetsägare enligt

fastighetsförteckning daterad februari 1982. Särskilt samråd har beträffande den formella planfrågan skett med länsstyrelsen och Statens Planverk och beträffande spårfrågorna med TGOJ.

Stadsarkitektkontoret i Köpings kommun
den 27 september 1982

Sture Granberg
Stadsarkitekt

Dag Björnemo
Stadsplanarkitekt

Antaget av kommunfullmäktige
i Köpings kommun den 29 sep-
tember 1983 § 180

Eric Ericsson
Sekreterare

Tillhör Länsstyrelsens i Västman-
lands län beslut
1983-12-14....., betygar:
Kerstin Moberg

Förslag till generalplan för
DEL AV SJÖTULLEN (stg 1990 BA m fl)
i Köpings kommun, Västmanlands län

GENERALPLANEBESTÄMMELSER

§ 1

Med I betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för industriändamål.

§ 2

Med Ia betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för industriändamål av sådan beskaffenhet att närboende inte vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad.

§ 3

Inom med Ia betecknat område får ändring av befintlig byggnad företas inom ramen av pågående markanvändning om icke byggnadens volym, area eller våningsantal därigenom ökas.

§ 4

Med T betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för allmän gatu- och järnvägstrafik samt allmänna underjordiska ledningar.

§ 5

Med V betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för vattenområde.

§ 6

Med F betecknad del av generalplaneområdet är avsedd som friområde.

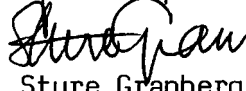
§

Med E betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för högspänningsledning och transformatorstation.

§ 8

Med Lb betecknad del av generalplaneområdet är avsedd för linbana.

Stadsarkitektkontoret i Köpings kommun
den 27 september 1982

Sture Granberg
Stadsarkitekt

Dag Björnemo
Stadsplanarkitekt

Tillhör länsstyrelsens Västman-
lands län beslut
1983-12-14 betygar,
Kerstin Hoberg

Antaget av kommunfullmäktige i
Köpings kommun den 29 september 1983 § 180

Eric Ericsson
Sekreterare